

Advies

Algemene Raad
17 oktober 2017

Advies over het voorontwerp van wet betreffende de verkoop van pakketreizen, gekoppelde reisarrangementen en reisdiensten

De federale overheid bereidt een wet voor waarmee de verplichte omzetting van de Europese richtlijn 2015/2032/EU van 25 november 2015¹ zal geregeld worden. Deze nieuwe wet moet uiterlijk op 1 juli 2018 in werking treden.

De wet voorziet in de bescherming van de consument door een aantal verplichtingen op te leggen aangaande de verkoop van pakketreizen, gekoppelde reisarrangementen en reisdiensten. Dit is uiteraard een positief uitgangspunt, maar tegelijkertijd zou de wet verstrekkende (en ongewenste) gevolgen kunnen hebben voor heel wat organisaties in het brede middenveld, waaronder ook binnen de sectoren van Cultuur, Jeugd, Sport en Media (CJSM). Deze organiseren immers vanuit hun eigen drijfveren en opdrachten een brede waaier aan activiteiten die mogelijk binnen de reikwijdte van de wet vallen. Het gaat onder meer om de organisatie van sport- en jeugdkampen, leerreizen, vormingsactiviteiten, culturele uitstappen enz. Met de nieuwe wet zouden deze organisaties aan een hele reeks verplichtingen (vb. het afsluiten van een insolventieverzekering en het voldoen aan informatieverplichtingen) moeten voldoen, die in vele gevallen hun draagkracht overstijgen.

Vanuit die vaststelling heeft een bijzondere werkgroep binnen de SARC, met vertegenwoordigers uit diverse sectororganisaties, zich over het voorontwerp van wet gebogen. Met het voorliggend advies wenst de raad een aantal aspecten te belichten die gevolgen kunnen hebben voor de CJSM-sectoren en op basis daarvan een aangepaste invulling en toepassing van de wet te bepleiten.

Advies

1. Uitsluitingsvoorwaarden: reikwijdte en interpretatie

Artikel 4, 2° van het voorontwerp van wet voorziet in de expliciete uitsluiting van *pakketreizen die worden aangeboden en gekoppelde reisarrangementen die worden gefaciliteerd, incidenteel en zonder winstoogmerk en uitsluitend aan een beperkte groep reizigers*.

Deze uitsluitingsvoorwaarden zijn cumulatief, met andere woorden er dient steeds aan alle 3 de voorwaarden voldaan te worden om niet binnen het toepassingsgebied van de wet te vallen. Hoewel zij op het eerste gezicht een uitkomst zouden kunnen bieden voor verschillende spelers binnen de CJSM-sectoren, hangt veel af van de interpretatie van de 3 criteria (incidenteel – beperkte groep –

¹ <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/PDF/?uri=CELEX:32015L2302&from=NL>

zonder winstoogmerk). Het is van belang om een voldoende brede invulling te geven aan deze begrippen zodat er geen onnodige beperkingen worden opgelegd aan organisaties in het middenveld, die zich op deze manier gekortwiekten zouden zien in hun intrinsieke gemeenschapsvormende rol.

De SARC verwijst bijvoorbeeld naar de interpretatiemogelijkheden van een 'beperkte groep'. Het voorstel om deze voorwaarde te definiëren a.d.h.v. lidmaatschap doet vraagtekens rijzen. Gaat het enkel om leden die lidgeld betalen? Wat met partners en aanverwanten? Heel wat organisaties kiezen er bovendien bewust voor om hun reizen ook 'aan te bieden aan het publiek' en niet-leden toe te laten tot hun activiteiten, vanuit een drempelverlagende gedachte. Ook de voorwaarde 'zonder winstoogmerk' zorgt voor heel wat onduidelijkheid bij vzw's, die per definitie volgens dit principe functioneren, maar waar bepaalde activiteiten wel een eventueel onverwachte (beperkte) winst kunnen opleveren. Die wordt dan bijvoorbeeld in de werking van de vereniging in kwestie geïnvesteerd. Tot slot schuilt er ook onduidelijkheid in de interpretatie van het incidenteel karakter: gaat het om de frequentie in tijd of het aandeel van de activiteit in de totale werking? De SARC vraagt met aandrang om, in overleg met de betrokken sectoren, meer duidelijkheid te scheppen in de interpretatie van de voornoemde uitsluitingsvoorwaarden (bv. in guidelines ter omkadering van de wet) en bepleit daarbij een brede invulling die voldoende ruimte laat aan de organisaties in het middenveld en binnen de CJSM-sectoren in het bijzonder om hun activiteiten te kunnen blijven uitvoeren.

2. Organisator vs. doorverkoper

De huidige tekst voorziet in de toepassing van de wet op zowel reisorganisatoren als doorverkopers. In heel wat gevallen treden de verenigingen en organisaties in het middenveld op als doorverkopers door een bepaald aanbod te verschaffen zonder evenwel als organisator op te treden. Naar verluidt zou een amendement bij de huidige tekst worden voorbereid waarmee de verplichtingen voor de doorverkopers beperkt worden.

De SARC acht een beperking van het toepassingsgebied tot reisorganisatoren billijk en wenst bijgevolg zijn steun uit te spreken voor de aanpassing van de wettekst waarmee wordt voorzien in de beperking van de verplichtingen opgelegd aan doorverkopers.

3. Gekoppelde reisarrangementen

De informatieverplichting die het voorontwerp van wet oplegt in het kader van gekoppelde reisarrangementen dreigt onnodig zwaar te wegen voor de organisaties binnen de CJSM-sectoren. Ook daar zou een amendement op de voorliggende tekst voor een meer billijke oplossing kunnen zorgen. De SARC wenst dan ook zijn steun uit te spreken voor een dergelijk amendement.

4. Informatie ten behoeve van de betrokken sectoren

De SARC stelt vast dat de omzetting van de Europese richtlijn potentieel verstrekken gevolgen heeft voor heel wat organisaties in het middenveld en binnen de CJSM-sectoren in het bijzonder. Evenwel zijn veel spelers in het veld niet of onvoldoende op de hoogte van de materie en de belangen die op het spel staan.

De raad juicht dan ook het initiatief van het kabinet van minister Peeters toe om de middenveldspelers samen te brengen voor overleg. In samenspraak met het brede middenveld kunnen het toepassingsgebied en de interpretatiemogelijkheden geconcretiseerd worden in hanteerbare guidelines voor de administratie en de sectoren. De nood aan afstemming, informatie en sensibilisering omtrent dit thema is zeer reëel.

Informatie verstrekken en betrokkenheid van de sectoren garanderen is daarenboven niet enkel noodzakelijk in aanloop naar de goedkeuring van het wetsontwerp, maar dit dient ook na de inwerkingtreding van de wet gecontinueerd te worden. Zo moeten organisaties er zich gemakkelijk van kunnen vergewissen of ze al dan niet onder de toepassing vallen zodat ze zich, waar nodig, kunnen conformeren aan de nieuwe regels.

In dit opzicht wenst de SARC te pleiten voor een continu overlegplatform dat kan inzetten op de sensibilisering binnen alle betrokken sectoren, maar dat tevens als klankbordgroep kan gebruikt worden om de toepassing van de wet op te volgen, met het oog op de eerste evaluatie van de richtlijn in 2020. Dit kan zowel onder de vorm van fysieke overlegmomenten als via een verzendlijst.

Samenvatting

De SARC vraagt een brede interpretatie van de uitsluitingsvoorwaarden en bijkomende toelichting hierover zodat organisaties uit het middenveld en de CJSM-sectoren in het bijzonder niet worden afgeschrikt om in de toekomst nog meerdaagse activiteiten te organiseren en een goede inschatting kunnen maken van het feit of ze al dan niet tot het toepassingsgebied behoren.

De raad steunt de amendementen bij het wetsontwerp die beogen om de verplichtingen opgelegd aan doorverkopers en om de informatieverplichting in het kader van gekoppelde reisarrangementen te beperken.

Tot slot wenst de SARC vooral te hameren op de nood aan een brede informatieverstrekking naar de betrokken sectoren, niet enkel in aanloop naar de goedkeuring van de wet, maar evenzeer in het kader van de toepassing en evaluatie ervan.

Namens de Algemene Raad
Luk Verschueren, voorzitter
Gaëtan Poelman, algemeen secretaris